

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

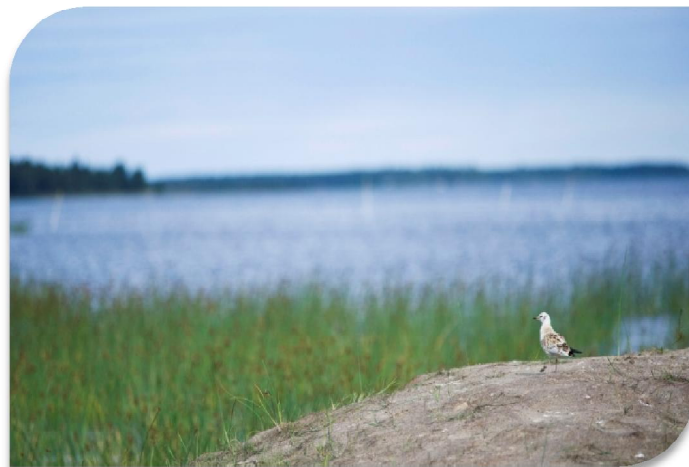
Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Program för utveckling av landsbygden i Nyland 2014-2020

Närings- trafik, och miljöcentralen i Nyland
1.10.2014

Innehåll

1. INLEDNING	3
2. STRATEGISKA VAL	3
Insatsområde 1: Ett framgångsrikt näringsliv.....	4
Insatsområde 2: En energieffektiv landsbygd och ren miljö.....	6
Insatsområde 3: En välmående landsbygdsbefolkning.....	8
3. VERKSTÄLLIGHETSPLAN.....	9
Prioriteringar och urvalskriterier	9
Landsbygdsområdet.....	10
4. MÅLEN OCH ÅTGÄRDERNA FÖR ATT UPPNÅ DEM PER INSATSOMRÅDE.....	12
Målen under insatsområde 1. Ett framgångsrikt näringsliv	12
Åtgärder	13
Exempel på teman som främjas under detta insatsområde	14
Mål under insatsområde 2. En energieffektiv landsbygd och en ren miljö.....	15
Åtgärder	16
Exempel på teman som främjas under detta insatsområde	18
Mål under insatsområde 3. En välmående landsbygdsbefolkning	19
Åtgärder	20
Exempel på teman som främjas under detta insatsområde	21
5. FINANSIERINGSPLAN.....	22
6. SAMORDNING OCH ARBETSFÖRDELNING	23
7. GENOMGRIPANDE TEMAN	24
8. REGIONAL BEREDNING AV PLANEN.....	25
9. PROGRAMMETS REGIONALA VERKSTÄLLIGHET	26
BILAGOR	27
Bilaga 1. Urvalskriterier	27
Bilaga 2. Kommunvisa områdesavgränsningar för företagsstöd	28
Bilaga 3. Samarbetsavtal mellan NTM-centralen och regionens Leader-grupper.....	38
Bilaga 4. Nylands NTM-centrals finansieringsplan enligt åtgärd.....	40
Bilaga 5. Instanser som deltagit i beredningen av den regionala planen.....	41

1. INLEDNING

Detta program innehåller de regionala åtgärder som föreslagits för utvecklandet av Nylands NTM-centrals område och som föreslås bli finansierade inom ramen för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020. Programmet för utveckling av landsbygden i Nyland har uppgjorts enligt jord- och skogsbruksministeriets anvisningar i ett brett samarbete med aktörerna på landsbygden och i beredningen har andra målprogram för landsbygden beaktats. Landsbygdssektionen i landskapets samarbetsgrupp i Nyland har godkänt programmet.

Vision om en hållbar landsbygd på metropolområdet 2020

Ett tvåspråkigt område med tryggad basservice och aktiv näringsverksamhet, som utnyttjar sitt utmärkta läge i metropolområdet. Området är en lättåtkomlig och attraktiv arbets- och fritidsmiljö, där man följer principerna för hållbar utveckling och drar nytta av naturen och den regionala kulturen. Näringsverksamheten på landsbygden är miljövänlig, konkurrenskraftig och lönsam.

Utvecklingsstrategin för landsbygden i Nyland bereddes år 2012. Utgående från en omfattande utredning om nuläget, utvecklingsutsikterna och aktörernas önskemål valdes de strategiska insatsområdena Ett framgångsrikt näringsliv, En energieffektiv landsbygd och ren miljö samt En välmående landsbygdsbefolkning. I detta dokument preciseras de strategiska målen och presenteras de åtgärder som behövs för att uppnå dem.

2. STRATEGISKA VAL

I skenet av utmaningarna för utvecklingen av regionen är det klart att utvecklandet av näringsverksamheten och miljöfrågorna kommer att stå högt i strategin. Endast om nya arbetsplatser skapas kan regionen bevara sin livskraft och särskilt de små och medelstora företagen (SMF-företagen) har stor betydelse för sysselsättningen. Också verksamhetsförutsättningarna för jord- och skogsbruket måste tryggas. En verksamhet som är hållbar med tanke på klimat och miljö är en central utgångspunkt för all verksamhet. Ett koldioxidsnålt samhälle och förbättring av energi- och materialeffektiviteten innebär också stora möjligheter för företag och sammanslutningar i regionen att öka sin konkurrenskraft och minska växthusutsläppen.

STRATEGISKA VAL:

1. Ett framgångsrikt näringsliv

2. En energieffektiv landsbygd och en ren miljö

3. En välmående landsbygdsbefolkning

Insatsområde 1: Ett framgångsrikt näringsliv

Nyland är centrum för Finlands näringsliv och på området finns cirka en tredjedel av hela landets företag. Till områdets starka sidor hör en kunnig, utbildad befolkning, en internationellt högklassig forsknings- och utbildningsmiljö och en mångsidig branschstruktur. Det finns dock stora skillnader inom landskapet; i centrum finns ett livskraftigt metropolområde och å andra sidan finns det stagnerande landsbygdsområden i de östra och västra randområdena. Aktörernas gemensamma mål är att göra landskapet Nyland till det mest konkurrenskraftiga landskapet i Östersjöområdet. Landsbygdsprogrammets viktigaste mål är att för sin del trygga livskraften och konkurrenskraften hos landsbygdens näringar för att nå det gemensamma målet. Nya företag och utvecklingsinriktade företag på landsbygden skapar arbetstillfällen i regionen. Man sporrar till företagande och stöder särskilt unga företag eller företag som nyligen genomgått en generationsväxling. Företagarnas kompetensnivå förbättras och målet är att främja företagens produktutveckling och att företagen ska bilda nätverk och förbättra sin affärs-, marknadsförings- och miljökompetens. Genom att identifiera den kompetens som finns på landsbygden och utveckla ny kompetens kan landsbygdsproducenternas roll göras mångsidigare och omfatta också förädling av produkter och tjänster. Genom intensivare samarbete mellan aktörer i staden och på landsbygden samt samarbete också över landskaps- och landsgränserna kan landsbygdsområdena i Nyland dra nytta av metropolområdets stora kundpotential och goda tillgänglighet både inom landskapet och då företag riktar in sig på den internationella marknaden.

Jord- och skogsbruket har fortfarande en viktig ställning i företagsverksamheten på landsbygden, men dess proportionella andel minskar. Till framtidsbranscherna på landsbygden hör till exempel produktion av förnybar energi för ett koldioxidsnålt samhälle och närproducerad mat. Till de mest traditionella branscherna som borde utvecklas hör olika tjänster, såsom kultur- och fritidstjänster, ackordarbete, direktförsäljning, hästskötsel, turism, verkstäder i metallbranschen och underentreprenader. Samarbete och samordning mellan sakkunniga inom olika områden underlättas för att utveckla nya tjänster och verksamhetssätt.

Jordbruket i Nyland är en betydande producent av brödsäd och specialväxter i Finland och också den övriga jord- och skogsbruksproduktionen och trädgårdsodlingen har en viktig ställning i regionen. Produktionens kontinuitet tryggas då man värnar om landsbygdens livskraft och verksamhetsförutsättningar, sporrar till ändamålsenliga investeringar och samarbete samt höjer kompetensen inom jord- och skogsbruket genom utbildning, information och "peer learning". Jordbruks- och skogsbruksföretagarnas generationsväxlingar stöds i syfte att förbättra åldersstrukturen.

MMM/Mavi, Yrjö Tuunanen

Det finns stor efterfrågan på närproducerad mat och hälsosam kost i Nyland. Lantbruksföretagarnas kompetens förbättras så att den motsvarar marknadens behov och företagarnas samarbete med aktörer i huvudstadsregionen främjas. Livsmedelsproduktionens image förbättras och den görs mera känd, förädling av livsmedel understöds och den inhemska tillgången till samt exporten av ekologiska produkter och specialprodukter stärks. Livsmedelsproduktionen främjas genom stöd för produktutveckling och kommersialisering utgående från konsumenternas behov samt utveckling av rådgivningen på området.

Livsmedelskedjans verksamhet och samarbete med aktörer i huvudstadsregionen främjas bland annat genom stöd för utveckling av nya koncept för distribution av mat i nya bostadsområden. I dessa lösningar bör man också beakta andra aktörer i värdenätverket, såsom välbefinnandetjänster och en logistik som sparar på naturresurserna. En produktutveckling som utgår från efterfrågan stöds också med tanke på exportmarknaden.

MMM/Mavi, Yrjö Tuunanen

I Nyland utnyttjas skogarna på många olika sätt och det är därför nödvändigt att trygga förutsättningarna för skogsbruket som näring och inkomstkälla. Ekonomiskogarna kan utnyttjas för att förse förädlingsindustrin och energiproduktionen med virke och målet är att utnyttja skogen mer än nu, mångsidigare och på ett hållbart sätt så att skogarnas mångfald bevaras. Byggande i trä och produktion av träbaserade produkter främjas. Skogsbaserade tjänster, såsom naturturism och kommersialisering av andra immateriella nyttigheter, utvecklas. För dessa behov behöver skogsägarna, företagen i branschen och de organisationer som erbjuder rådgivning nytt kunskaps- och samarbete. I Nyland finns också potential för företagande inom vilthushållning när närproducerad mat och vilt delikatesser blir populärare.

Turismen ses i Nyland som en viktig bransch. Det är lätt att komma till Nyland både från andra delar av vårt land och från utlandet och också närturismen blir allt populärare. Landskapets och kulturmiljöns värde på den nyländska landsbygden erkänns som en viktig faktor när det gäller turismens dragningskraft. Turismen kan främjas genom att samarbetet mellan företagen underlättas, genom produktutveckling och utveckling av marknadsföringskanaler. Målet är att bevara skärgårdens traditionella näringar, och turismen och serviceföretagen inom branschen stöds utan att skärgårdens känsliga natur störs.

Kultur- och fritidsserviceföretagandets betydelse erkänns. Inom branschen finns möjligheter för företagen på landsbygden och branschen utvecklas bl.a. genom företagarutbildning. Hästskötseln är en styrka för Nylands landsbygd och målet är att utveckla den ytterligare till en ännu lönsammare och miljövänlig företagsverksamhet. Samarbetet mellan hästföretagen och andra branscher, särskilt jordbrukarna, utvecklas och man försöker dra bättre nytta av hästskötseln på

området. Som en del av ökningen av hästskötseln satsar man på att stöda utvecklandet av en ändamålsenlig produktionsmiljö som tar hänsyn till djuren.

Landsbygdens näringsverksamhet stärks med hjälp av regional innovations- och utvecklingsverksamhet. I huvudstadsregionen finns mångsidig kompetens och innovationsverksamhet, som man vill få företagen på landsbygden att utnyttja och ta i bruk på ett bättre sätt genom att främja nätverksbildning mellan aktörerna. Tillgången på kompetent arbetskraft tryggas och befolkningens mångsidiga kompetens utnyttjas, liksom också arbetsinsatser av människor i olika åldrar och invandrare. Man satsar också på företagarnas välbefinnande i arbetet.

Insatsområdet stöder särskilt följande prioriteringar inom landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland:

- Prioritering 1: Främja kunskapsöverföring och innovation inom jord- och skogsbruk och på landsbygden
- Prioritering 2: Öka jordbrukets konkurrenskraft och jordbruksföretagens livskraft
- Prioritering 3: Främja organisationen av livsmedels- och non food-kedjan och riskhanteringen inom jordbruket

Insatsområde 2: En energieffektiv landsbygd och ren miljö

Ett gemensamt mål på lång sikt för aktörerna i landskapet är ett koldioxidneutralt Nyland. Strävan är att minska växthusutsläpp genom att ytterligare förbättra energieffektiviteten i all verksamhet och genom målmedvetna satsningar på ekoeffektiva decentraliserade lösningar. Produktionen och användningen av förnybar energi ökas kraftigt. Genom mångsidig energiproduktion och decentralisering av produktionen får man till stånd regional produktutveckling och tillgången på energi tryggas.

Bioekonomin ger stora företag- och sysselsättningsmöjligheter på landsbygden och i framtiden är företag inom allt fler branscher kopplade till landsbygdens bioprocesser.

Det behövs mera kunskap och information om olika alternativ för förnybar energi och energibesparingar.

Genom demonstrationsprojekt presenteras lyckade lösningar för förnybar energi, och man lyfter också fram den regionalekonomiska nyttan, som hänför sig t.ex. till skogsenergi och olika möjligheter att producera el i liten skala.

MMM/Mavi, Contum Oy

När det gäller skogsenergin beaktas verksamhetsförutsättningarna för jord- och skogsbruket, och möjligheterna att använda träbaserad energi förbättras. Värmeföretagare som inleder sin

verksamhet får rådgivning och stöd för startinvesteringarna. Inom informationen tar man fram mera exempel på fungerande lösningar och samordningen inom branschen förbättras.

En verksamhet som är hållbar med tanke på klimatet och miljön kommer att vara en central utgångspunkt för all verksamhet. Målet är att uppnå ett hållbart jord- och skogsbruk genom att utveckla produktionsprocesser och -metoder samt öka och utveckla den ekologiska produktionen. För att förbättra miljöns tillstånd sporrar man till tätare bebyggelse och utnyttjande av existerande infrastruktur samt förbättrar vattenförsörjningen och avfallshanteringen genom information, rådgivning, miljöfostran och attitydpåverkan. Rådgivningen för att bevara värdefulla naturobjekt och vårda dem aktivt ökas också.

En effektivare vattenvård är speciellt viktig i Nyland. Östersjön är ett av de mest förorenade haven i världen med Finska viken som det mest belastade området, och också sjöarna, åarna, kust- och grundvattnet i regionen är i sämre skick än i Finland i medeltal. För att kunna åtgärda övergödningen av skärgårdsområdet måste belastningen minskas snabbt och effektivt. Målet är att inrikta åtgärderna regionalt och på gårdsnivå till de områden och skiften som har den största belastningen. Jordbrukets spridda belastning minskas särskilt genom att täckande vegetation på åkrarna vintertid ökas och jordmånens växtkraft förbättras. Gödsling av växterna enligt behov och utnyttjandet av näringsämnena effektiveras och samarbetet förbättras i synnerhet när det gäller gödseldistribution, processning av gödseln och cirkulering av näringsämnena. Genom åtgärderna strävar man efter att förhindra erosion och hantera avrinningsvattnet. Samarbetet inom Östersjöområdet utökas i syfte att kontinuerligt förbättra Östersjöns tillstånd.

Insatsområdet är ett s.k. genomgående tema (innovationer, klimat, miljö) som stöder särskilt följande prioriteringar inom landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland:

- Prioritering 1: Främja kunskapsöverföring och innovation inom jord- och skogsbruk och på landsbygden
- Prioritering 4: Återställa och förbättra ekosystem som är relaterade till jord- och skogsbruket
- Prioritering 5: Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogssektorn

Insatsområde 3: En välmående landsbygdsbefolkning

Det tredje strategiska målet gäller invånarnas liv och boende, arbete och fritid. Boendet och livsmiljön samt aktiv delaktighet i närmiljön hör till grunderna för välbefinnandet och är en viktig del av landsbygdsprogrammet. Målet är att förbättra tillgängligheten och möjligheterna att få vardagen att fungera på landsbygden. En heltäckande och utvecklad infrastruktur för kommunikation samt lokala energi-, vatten- och avfallshanteringslösningar stöder en livskraftig landsbygd. På landsbygden måste man hitta nya sätt att arrangera servicen. Framförallt i skärgården behövs skraddarsydda och flexibla lösningar för att ordna servicen. Nya möjligheter för offentliga och privata samarbetspartners att ordna service utvecklas, möjligheter att ordna resor och transporter på ett hållbart sätt främjas och dataförbindelserna förbättras.

MMM/Mavi, Lietso Oy

Målet är att stärka byarnas identitet och främja landsbygdens mångsidighet. Nylands landsbygd är mångsidig och landskapet har en rik lokal kultur, vars särdrag är tvåspråkigheten. Att föra fram den lokala historien och matkulturen stärker regionens identitet och ökar regionens attraktivitet. Landsbygdens landskapsmässiga värde och rekreationsvärde upplevs som viktiga och jordbrukets roll som upprätthållare av kulturlandskap erkänns. Landsbygden och skärgården har en viktig roll när det gäller att bevara kulturarvet och värnandet om detta främjas särskilt genom finansiering av allmännyttiga investeringar. Målet är också att utnyttja de befintliga byggnaderna på landsbygden och att gå in för att använda dem på många olika sätt.

Byarnas livskraft ökas genom spridning av god praxis. Närdemokratin och ansvarstagande i närmiljön stärks genom att samarbete och nätverk mellan olika aktörer främjas. Möjligheterna till delaktighet förbättras både genom sporrande åtgärder och genom bättre kanaler för delaktighet. Det är särskilt viktigt att öka de ungas delaktighet, att höja sysselsättningsgraden och tryggheten i vardagen. Nyland är den region i Finland som är mest internationell och mångkulturell och som växer snabbast. Tillväxten och den allt ökande kulturella mångfalden för med sig många nya utmaningar, men också möjligheter att dra nytta av olikheterna. Med tanke på befolkningens välmående är motions- och hobbymöjligheterna viktiga, och också invånarnas psykiska och sociala välbefinnande uppmärksammas.

Insatsområdet stöder särskilt följande prioriteringar inom landsbygdsprogrammet för Fastlandsfinland:

- Prioritering 1: Främja kunskapsöverföring och innovation inom jord- och skogsbruk och på landsbygden
- Prioritering 6: Främja social delaktighet, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling på landsbygden

3. VERKSTÄLLIGHETSPLAN

Prioriteringar och urvalskriterier

I sin finansiering lägger NTM-centralen i Nyland huvudvikten vid direkta företagsstöd, dit minst 60 % av finansieringen riktas. Också i utvecklingsprojekten prioriteras projekt för utveckling av näringarna och omfattande helheter, helst projekt som gagnar hela regionen, samt interregionala projekt, eller projekt som bygger på ett brett samarbete. I företagsfinansieringen prioriteras områdena på glesbygden och kärnlandsbygden. För att uppnå alla regionala mål i landsbygdsprogrammet och för att få det bästa resultatet har arbetet fördelats mellan NTM-centralen och Leader-grupperna. Leader-grupperna finansierar de lokala projekten och i huvudsak alla allmännyttiga investeringar. Stöd till projekt som gagnar byarna och befolkningen på landsbygden söks också via Leader-gruppen.

Projekten som finansieras bör tydligt stöda såväl det nationella landsbygdsprogrammet som den regionala verkställighetsplanen. Projekten ska vara genomförbara, ekonomiska och kostnadseffektiva samt förenliga med principen för hållbar utveckling. I valet av projekt som kan godkännas följer man de enhetliga urvalskriterier som är uppgjorda för det nationella programmet som preciseras med regionala kriterier och finansieringsriktlinjer. De regionala urvalskriterierna och riktlinjerna har beretts och godkänts i den regionala landsbygdssektionen för att garantera samordningen av finansieringen. Finansieringsriktlinjerna gäller både NTM-centralens och Leader-gruppernas finansiering från landsbygdsprogrammet och de uppdateras årligen och publiceras på webben. Leader-grupperna följer sina egna urvalskriterier som de slagit fast i sina lokala strategier, men kriterierna har samordnats med NTM-centralens kriterier, för att säkerställa en enhetlig service och en jämlik behandling av kunderna. Urvalskriterierna i sin helhet finns i bilaga 1.

Företagsstöd:

- Projekt som bäst främjar programmets mål
- läge; företag på glesbygden eller kärnlandsbygden
- genomslagskraft; projekt som skapar arbetsplatser
- mångsidigare verksamhet på gårdarna

Utvecklingsprojekt:

- Projekt som bäst främjar programmets mål
- åtgärder som förbättrar miljöns tillstånd och/eller bromsar klimatförändringen
- omfattande utvecklingsprojekt som är till nytta för hela regionen
- brett samarbete mellan olika aktörer, särskilt mellan företag

Landsbygdsområdet

I landsbygdsprogrammets prövningsbaserade finansiering prioriteras verksamhet på glesbygden, kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden, och företagsfinansiering kan endast beviljas företag som är belägna på ett område som är definierat på programnivå. Landsbygdstyperna har definierats på kartan (bild 1). Definieringen baserar sig på riksomfattande geografisk information. Vilka områden som företagsstöd kan beviljas på har definierats i samarbete med Leader-grupperna. Avgränsningen följer gränsen för det yttre stadsområdet, men har justerats i enlighet med de lokala aktörernas synpunkter separat för varje kommun.

Landsbygdens företagsfinansiering beviljas inte alls i Helsingfors, Träskända, Grankulla och Kervo och tätortsområdena har uteslutits i Esbo, Hyvinge, Kyrkslätt, Lojo, Nurmijärvi, Borgå, Tusby och Vanda. Inom det avgränsade området kan företagsstöd beviljas endast till jordbruk och företag som idkar första gradens förädling av jordbruksprodukter (produkter som avses i bilaga 1 till FEUF). De stadsvisa stödgränserna finns i bilaga 2. Företagsstödet gränser publiceras på internet på sidorna landsbygd.fi och ntm-centralen.fi.

Kaupunki- ja maaseutualueet Uudenmaan ELY-keskuksen alueella

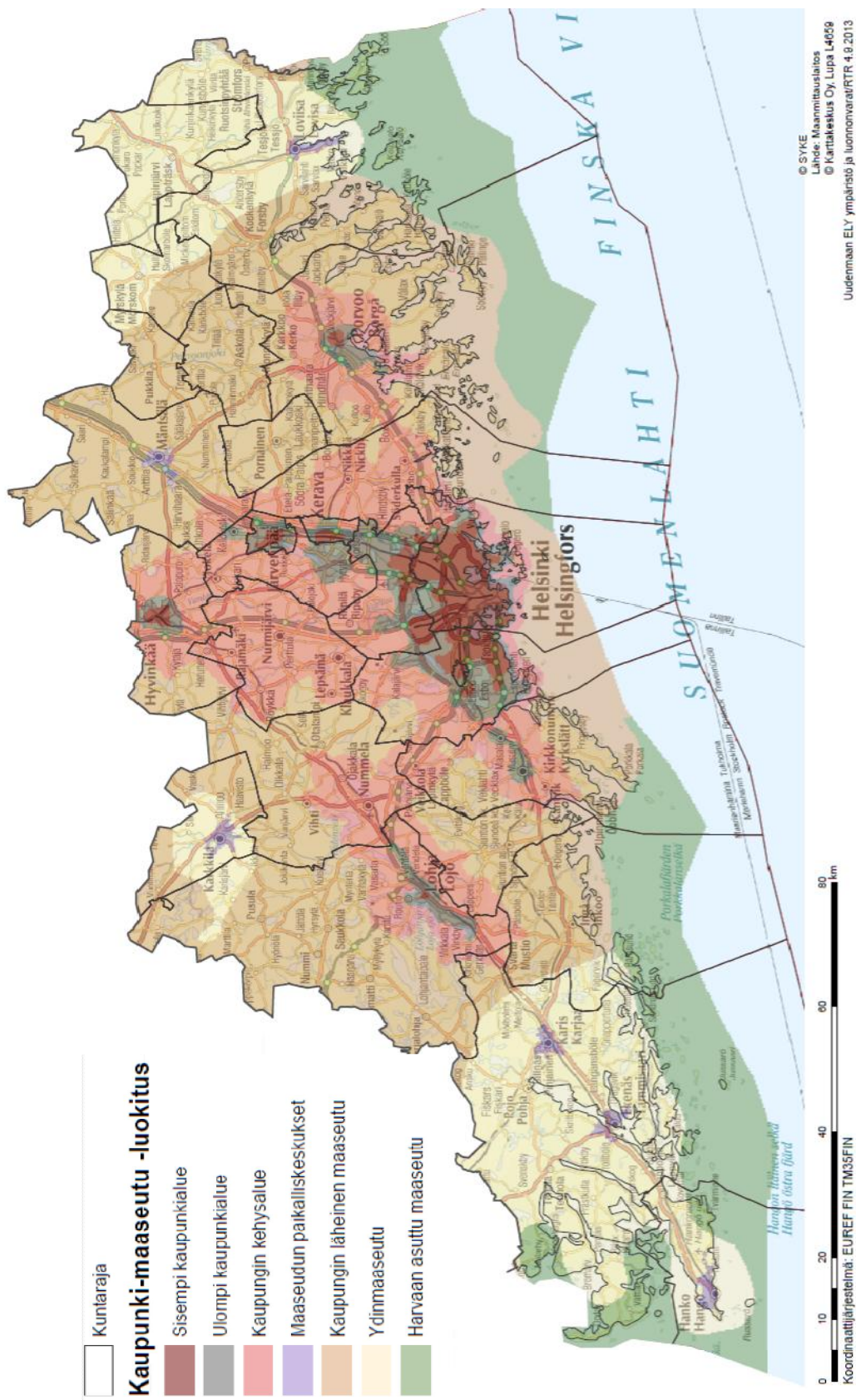

Bild 1. Landsbygdstyperna (Inre stadsområde, Yttre stadsområde, Kransområde kring staden, Lokala centra på landsbygden, Stadsnära landsbygd, Kärnlandsbygd, Glesbygd)

4. MÅLEN OCH ÅTGÄRDERNA FÖR ATT UPPNÅ DEM PER INSATSOMRÅDE

Målen under insatsområde 1. Ett framgångsrikt näringsliv

Mål		Indikatorer
Förbättring av verksamhetsförutsättningarna för jord- och skogsbruksföretag samt andra företag på landsbygden samt främjande av ny företagsverksamhet	Antalet nya och växande företag har ökat och nya arbetsplatser har uppstått. Företagens och jord- och skogsbruksföretagens verksamhetsförutsättningar har förbättrats. Det erbjuds utbildning och träning som bättre betjänar företag och jord- och skogsbruksföretag.	Antalet stödbeslut: startbidrag för unga jordbrukare, strukturstöd för lantbruket, stöd för grundande av företag och investeringsstöd Antalet nya arbetsplatser i de finansierade projekten Antalet deltagare i utbildningsdagar
Höjning av förädlingsgraden för SMF-, jordbruks- och skogsbruksföretagens produktion	Förädlingsgraden har stigit och som stöd för produktionen har man utvecklat och tagit i bruk kompletterande tjänster och helhetslösningar	Stöd som beviljats för produktutveckling €, antal
Främjande av ibruktagande av innovationer	Nyland är en föregångare när det gäller att ta i bruk innovativa produkter och tjänster	Nya produkter och tjänster har tagits i bruk, antal Antalet kundförfrågningar
Främjande av samarbetet mellan landsbygd och stad	Nya verksamhetskoncept och samarbetsformer för företagen har skapats	Antalet företag som är med i samarbetet, Antalet samarbetsprojekt
Främjande av närproducerad mat	marknadsandelen för mat som producerats och konsumerats i Nyland (=närproducerad mat) har ökat	Deltagare i projekt för närproducerad mat (företagsstöd och utvecklingsprojekt), antal Nya närmatsföretag, antal

Åtgärder

Utbildning och informationsförmedling

Genom åtgärderna främjas hållbarheten i landsbygdens näringar och utvecklandet av miljökompetensen för dem som arbetar inom lantbruket samt förbättras konkurrenskraften för företag inom jord- och skogsbruksbranschen samt andra företag genom förbättring av kompetensen via utbildning, information och peer learning. Målet är att öka kompetensen bl.a. när det gäller företagsledning, marknadsföring, ekonomikontroll, internationalisering, prognostisering, utnyttjande av datateknik samt omplanering av tjänster och verksamhetsmodeller. Lantbruksföretagarnas kompetens att svara mot marknadens behov förbättras och livsmedelsproduktionens image och välkändhet förbättras. För att svara på de ökande utmaningarna när det gäller elektronisk ärendehantering stöds aktörernas färdigheter genom utbildning.

- **Målgrupp:** de som arbetar inom jord- och skogsbruks- samt livsmedelsbranschen samt andra mikro- och SMF-företag på landsbygdsområdena. Stödtagare är offentligrättsliga och privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser som ordnar utbildning, såsom läroanstalter, kommuner, föreningar, organisationer och andelslag samt expertorganisationer inom livsmedelsbranschen.
- **Stödformer:** utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt, Leader

Investeringar i fysiska tillgångar

Målet är att förbättra gårdarnas helhetseffektivitet och trygga verksamhetsförutsättningarna genom att stödja genomförande av investeringar ekonomiskt på ett sätt som är hållbart med tanke på miljöns tillstånd och djurens välbefinnande. Målet för åtgärden är också att främja gårdars och livsmedelsföretags övergång till mera produktiva och miljövänliga verksamheter genom att ta i bruk ny teknologi och nya produktionsmetoder samt genom att höja förädlingsgraden och kvaliteten för jordbrukets primärproduktion, särskilt i mindre jordbruksföretag och i företag som har potential att svara på i synnerhet efterfrågan på närproduktion och ekologisk produktion. Investeringarna inriktas på att skapa lokala distributionsnätverk samt på investeringar i samband med mottagning, lagring, behandling, sortering och förpackning av produkter och råvaror i företag och på gårdar. Målet är att utveckla livsmedelsbranschens konkurrenskraft, hållbarhet och strukturer så att man förutom mikroföretag också får fler växande småföretag. Målet är att företagens funktionssäkerhet som varuleverantör till detaljhandeln och till storkök blir bättre och företagen blir mer internationella.

- **Målgrupp:** mikro-, små och medelstora företag inom livsmedelsbranschen och jordbruksföretag samt fysiska personer som bedriver jordbruk och privaträttsliga sammanslutningar.
- **Stödformer:** investeringsstöd för gårdsbruk, investeringsstöd till företag för förädling, saluföring och utveckling av jordbruksprodukter, Leader

Jordbruks- och affärsutveckling

Ett mål är att förbättra lantbruksföretagarnas åldersstruktur genom att minska de ekonomiska riskerna med att inleda gårdsbruk. Det andra målet är att förbättra utvecklingsmöjligheterna för företagsverksamhet på landsbygden. Etablerade mikroföretag anses ha sysselsättningspotential

samt specialiseringsmöjligheter samtidigt som nya tillväxtorienterade företag grundas på landsbygdsområdena. Med hjälp av företagsstöden skapas förutsättningar för uppkomsten av ny företagsverksamhet och utveckling av redan existerande företagsverksamhet. Genom utvecklings- och investeringsprojekt främjas mikroföretags tillväxt och internationalisering, och genom innovationsstöd underlättas företagens möjligheter att ta i bruk nya innovationer.

- **Målgrupp:** stödtagaren kan vara en fysisk person eller en privaträttslig sammanslutning (gårdsbruksenheter, mikro- och småföretag på landsbygden, andelslag samt andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet)
- **Stödformer:** startstöd till unga jordbrukare, investerings- och nyetableringsstöd till företag, Leader

Samarbete

Målet är att öka samarbetet på olika aktörsnivåer och bilda samarbetsgrupper och verksamhetskluster, som stöder realiseringen av programmålen. Genom samarbete mellan sakkunniga i olika branscher underlättas utvecklandet av nya tjänster. Särskilt främjas samarbetet mellan stad och landsbygd så att landsbygdsområdena kan dra nytta av metropolområdets stora kundpotential och goda exportmöjligheter. Företag och organisationer testanvänder nya produkter, tjänster och helhetslösningar och tar fram demonstrationsprojekt. Genom nätverkande och samarbete över nationsgränserna blir företagen mera internationella.

- **Målgrupp:** Jordbrukare, skogsägare samt företag som förädlar livsmedel och trä, mikroföretag på landsbygden och andra parter som deltar i projekten.
- **Stödform:** samarbetsprojekt, allmännyttig investering, Leader

Exempel på teman som främjas under detta insatsområde

- ◆ Bättre ledarskap och nätverksbildning i lantbruksföretag som växer/utvidgar till flera branscher
- ◆ Närmatsföretagens utveckling och samarbete inom värdenätverk främjas
- ◆ Landsbygdsföretagens möjligheter att utnyttja satsningar på forskning och utveckling förbättras
- ◆ Pilotprojekt för ny affärsverksamhet, demonstrationsprojekt och kortvariga försök främjas
- ◆ Jordbruksprodukter utvecklas utgående från kundernas behov och förädlingsgraden höjs
- ◆ Samprojekt mellan landsbygdsföretag och utvecklingsinstanser stöds för att utveckla företagsverksamheten och gemensam affärsverksamhet mellan företagen
- ◆ Produktion, logistik och export av ekologiska produkter och specialprodukter främjas
- ◆ Nätverksbildning mellan turistföretag och förutsättningar för natur- och matturism främjas
- ◆ Ett mångsidigt utnyttjande av skogen främjas
- ◆ Jord- och skogsbruksmarker utnyttjas optimalt och hållbart.
- ◆ Byggande i trä och tillverkning av träbaserade produkter främjas
- ◆ Nya former av företagande införs.
- ◆ Jordbruksproduktionens image förbättras och den görs mera känd
- ◆ Aktörer på landsbygden informerar enhetligare
- ◆ Unga sporras till företagande och nya arbetsplatser skapas

Mål under insatsområde 2. En energieffektiv landsbygd och en ren miljö

Mål		Indikatorer
Främjande av energieffektivitet och användning av förnybara energiformer vid mikroföretag, jord- och skogsbruksföretag och landsbygds-sammanslutningar	Användningen och produktionen av förnybara energiformer har ökat Energieffektiv teknologi har tagits i bruk	Anstalter som producerar förnybar energi, antal Stöd för energirelaterade investeringar, € Företag och gårdar som utnyttjat rådgivningsåtgärden, antal
Effektivering av cirkuleringen av naturresurser	Avfallsmängden har minskat och återvinningen av avfall har ökat	Aktörer som deltagit i projekten, antal Finansierade åtgärder, antal
Effektivering av vattenvården	Åtgärderna för att minska utrinning av näringsämnen i sjöar och vattendrag har blivit effektivare	Aktörer som deltagit i projekten, antal Jordbrukare som förbundit sig till miljöersättning, antal, ha och förbindnings-% Jordbrukare som deltagit i miljöersättningens åtgärder för kontroll av avrinningsvatten, antal och ha Regional N- och P-näringsämnesnivå, kg och ändring i % i näringsämnesnivå
Främjande av närproducerad mat och ekologisk produktion	Marknadsandelen har ökat för mat och vilt (=närproducerad mat) som producerats och konsumerats i Nyland Den ekologiska produktionen har ökat	Gårdar med ekologisk produktion, antal, ha och andel i % av hela regionens åkerareal Gårdar som övergått till ekologisk produktion, antal/år och ha/år Deltagare i projekt för närproducerad mat (företagsstöd och utvecklingsprojekt), antal

Främjande av naturens mångfald	Åtgärderna för att vårda landskapet och naturen har ökat	Aktörer som deltagit i landskaps- och naturvårdsprojekt, antal Jordbrukare som deltagit i miljöersättnings åtgärder för främjande av mångfalden och landskapet, antal och ha
Främjande av ibruktagande av miljöinnovationer	Nya innovationer har tagits i bruk	Stöd som beviljats för innovationer inom miljöområdet, antal

Åtgärder

Utbildning och informationsförmedling

Målet är att öka jordbrukarnas, företagens och sammanslutningarnas kompetens gällande miljö och energieffektivitet, skapa förutsättningar för att utveckla ny innovativ företagsverksamhet och stöda ibruktagande av ny praxis eller teknik. Det behövs kunskap och information om olika alternativ för förnybar energi och energibesparingar och satsningar görs på rådgivning för nya värmeföretagare som inleder sin verksamhet. Fungerande modeller förs fram genom information. Kunnandet ökas inom vattenvården och vatten- och avloppstjänster och avfallshantering förbättras genom information, rådgivning, miljöfostran och attitydpåverkan.

- **Målgrupp:** personer som arbetar inom jord- och skogsbruks- samt livsmedelsbranschen och andra mikro- och SMF-företag och föreningar som är verksamma på landsbygdsområdena samt landsbygdens invånare. Stödtagare är offentligrättsliga och privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser som ordnar utbildning, såsom läroanstalter, kommuner, föreningar, organisationer och andelslag.
- **Stödformer:** utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt, LEADER

Investeringar i fysiska tillgångar

Det allmänna målet med åtgärden är att förbättra gårdarnas helhetseffektivitet och främja förädling, saluföring och utveckling av jordbruksprodukter. Målet är framförallt att främja produktion av, tillgång på och logistiska lösningar för närproducerad och ekologisk mat samt att förbättra material- och energieffektiviteten vid förädlingen av livsmedel. I fråga om skogsenergi beaktas jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar, och möjligheterna att använda träbaserad energi förbättras. Cirkuleringen av naturresurser effektiveras. Utnyttjandet av näringsämnen effektiveras genom satsningar på ibruktagande av ny praxis och teknik för processning av gödsel samt utvecklande av lagring av gödsel. En fungerande dikning innebär bättre växtkraft för marken och genom bättre skördar minskar den spridda belastningen. Det är ändamålsenligt att rikta investeringsstöd också till täckdikning och reglerad täckdikning.

- **Målgrupp:** mikro-, små och medelstora företag inom livsmedelsbranschen och jordbruksföretag samt fysiska personer som bedriver jordbruk och privaträttsliga sammanslutningar
- **Stödformer:** investeringsstöd för gårdsbruk, investeringsstöd till företag för förädling, saluföring och utveckling av jordbruksprodukter, Leader

Jordbruks- och affärsutveckling

Målet är att stödja företagsverksamhet som utnyttjar den nyaste teknologin och utvecklar verksamheten så att den blir mera miljövänlig och energi- och resurseffektiv. Företagen sporras till samarbete och gemensam användning av resurser. Företagen kan få stöd för att anpassa sin produktion till nya konsumtionsvanor och för innovativ företagsverksamhet.

- **Målgrupp:** stödtagaren kan vara en fysisk person eller en privaträttslig sammanslutning (gårdsbruksenheter, mikro- och småföretag på landsbygden, andelslag och andra sammanslutningar som idkar näringsverksamhet)
- **Stödformer:** investerings- och nyetableringsstöd för företag, Leader

Utveckling av landsbygdens service och av byarna

Målet är att göra boendemiljön mera ekologisk och öka möjligheterna till decentraliserade och lokala energilösningar. Genom lokala energi-, vatten- och avfallshanteringslösningar stöds en livskraftig landsbygd.

- **Målgrupp:** invånarna, företagarna, sammanslutningar och fritidsboende på landsbygden har nytta av denna åtgärd. Stödtagare är offentligrättsliga eller privaträttsliga sammanslutningar och stiftelser, bl.a. kommuner, föreningar, organisationer och andelslag
- **Stödformer:** utvecklingsprojekt, allmännyttiga investeringsprojekt, LEADER

Miljöinvesteringar

Målet är att främja bevarandet av värdefulla naturobjekt genom att stödja restaurering av naturliga betesmarker innan objekten börjas skötas regelbundet varje år. För att effektivisera vattenvården finansieras anläggning av fungerande våtmarker.

- **Stödform:** stöd för icke-produktiva investeringar (våtmarker, vårdbiotoper)

MMM/Mavi, Yrjö Tuunanen

Ekologisk produktion

Målet är att öka den ekologiska produktionen på området i enlighet med regeringens ekologiska program till 20 procent av odlingsarealen fram till 2020. För att detta mål ska uppnås utnyttjas så effektivt som möjligt de förbindelser om ekologisk produktion som programmet möjliggör för jordbrukare. Andelen förbindelser om ekologisk husdjursproduktion bör utökas. Jordbrukarna uppmuntras till ekologisk produktion genom information, finansiering av utbildningsdagar samt i mån av möjlighet stöd för gårdsvis rådgivning. Det är viktigt att åtgärderna leder till att urvalet av ekologiska produkter blir större och att förädlingsgraden stiger.

- **Stödform:** stöd för ekologisk produktion

Samarbete

Målet är att ny kunskap, teknik och nya innovationer tas i bruk för att främja bioekonomin. Målet för samarbetet är mindre koldioxidutsläpp, energi- och materialeffektivitet, effektivare cirkulering av näringsämnen och övergång till en sådan decentraliserad produktion av förnybar energi som baserar sig på förnybara energiråvaror. Samordningen av branschen förbättras och nya innovativa lösningar söks också för att förbättra Finska vikens tillstånd, minska lantbrukets utsläpp och bevara den biologiska mångfalden. Nya verksamhetsmodeller som bygger på partnerskap och korta distributionskedjor utvecklas mellan den offentliga måltidsservicen och de lokala producenterna. Genom demonstrationsprojekt presenteras lyckade lösningar för miljövard och förnybar energi och också den regionalekonomiska nyttan lyfts fram. Samarbetet inom Östersjöområdet utökas.

- **Målgrupp:** Jordbrukare, skogsägare, företag som förädlar livsmedel och trävaror, mikroföretag på landsbygden samt andra parter som deltar i projektet
- **Stödform:** utvecklingsprojekt, allmännyttig investering, Leader

Exempel på teman som främjas under detta insatsområde

- ◆ Energi- och materialeffektiva innovationer och teknologier utvecklas och produktifieras för kommersialisering.
- ◆ Ekologiskt hållbart jord- och skogsbruk främjas genom stöd för utvecklande och investeringar
- ◆ Decentraliserad produktion av förnybar energi samt logistik främjas.
- ◆ Innovationer och teknologier som gör byggandet på landsbygden energieffektivare främjas.
- ◆ Rådgivning och handledning i energi- och miljöfrågor främjas.
- ◆ Åtgärder för att skydda och förbättra tillståndet i sjöar och vattendrag stöds.
- ◆ Företag som förbehandlar, distribuerar och förädlar råvaror för ekologisk och närproducerad mat och mat av vilt får stöd.
- ◆ Återvinning och ibruktagande av arbetssätt som ökar nyttoanvändning av avfall samt biflöden stöds.
- ◆ Åtgärder som minskar den spridda belastningen från jordbruket och glesbebyggelsen främjas.
- ◆ Värdefulla naturobjekt bevaras och vård av sådana objekt inleds.
- ◆ Samarbetsprojekt som syftar till effektivare vattenvård i Östersjöområdet stöds.
- ◆ Stöd ges för information om och marknadsföring av miljöersättningar och ekologisk produktion till jordbrukare

MMM/Mavi Martina Motzbäuchel

Mål under insatsområde 3. En välmående landsbygdsbefolkning

Mål		Indikatorer
Förbättring av en fungerande vardag på landsbygden	Tillgången på service har blivit bättre. Servicen har utvecklats utgående från invånarna och med beaktande av deras lokala behov och förhållanden. Vid serviceproduktionen utnyttjas nya innovativa former Samarbetet mellan den offentliga sektorn, företagen och föreningarna har ökat Nyland är i topp i lycklighetsmätningen (GPI)	Tjänster som bevarats och nya tjänster som tagits i bruk, antal Befolkning som drar nytta av förbättrade tjänster, antal Samarbetsprojekt GPI
Förbättrande av landsbygdens tillgänglighet	Datakommunikationsförbindelserna har blivit bättre	Befolkning som drar nytta av förbättrad datainfrastruktur, antal
Effektivt utnyttjande av resurser	Tomma lokaler har tagits i bruk och det har blivit vanligare att lokaler används för flera olika funktioner Samarbetet mellan aktörerna har ökat	Beviljade stöd för utnyttjande av byggnader, antal Samarbetsprojekt, antal
Stark samhörighet och lokal identitet	De unga har fått bättre möjligheter att delta De lokala aktörernas förutsättningar att utveckla sitt område och påverka lokalt har blivit bättre Nya samarbetsformer och -metoder har tagits i bruk för att möjliggöra samarbete och växelverkan mellan de lokala aktörerna och kommunen Det finns utbud på aktiviteter och hobbymöjligheterna främjas för människor i alla åldrar	Ungdomar som deltagit i projekt, antal Projekt inom kultur och fritid, antal

Värnande om kulturarvet och värdefulla naturobjekt	Man värnar om regionens kulturarv och naturobjekt och dessa utnyttjas mångsidigt i rekreativ verksamhet och turism Nya kulturevenemang har ordnats och naturutflyktsmål har anlagts	Riktade miljöersättningsåtgärder, antal Allmännyttiga investeringar, antal Planer för vård av landskapet och naturens mångfald, antal

Åtgärder

Utbildning och informationsförmedling

Genom Leader-konceptet ökas landsbygdsbefolkningens medvetenhet och kunskap om energieffektivitet, utnyttjande av datateknik och distansförbindelser, möjligheter till lokalt påverkande och företagande.

- **Målgrupp:** mikro- och SMF-företag och föreningar som är verksamma på landsbygden samt invånarna på landsbygden har nytta av denna åtgärd. Stödtagare är offentligrättsliga och privaträttsliga sammanslutningar eller stiftelser som ordnar utbildning, såsom läroanstalter, kommuner, föreningar, organisationer och andelslag.
- **Stödform:** utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt, Leader

Utvecklande av landsbygdens service och byarna

Syftet med åtgärden är att öka landsbygdens hållbarhet och livskraft. Målet är att förbättra tillgången på och åtkomsten till service på landsbygden, öka bostadsmiljöns ekologi och trygghet, förbättra landsbygdens infrastruktur samt utveckla samhörigheten, delaktigheten och påverkningsmöjligheterna. Särskilt i skärgården behövs skräddarsydda och flexibla lösningar för servicen. Tredje sektorns serviceverksamhet utvecklas och satsningar görs på bättre boendetrivsel och bevarande av viktiga naturobjekt samt kulturarvet. Målet är också att främja utnyttjandet av kulturell mångfald och olikheter. Allmännyttiga investeringar görs i huvudsak genom Leader-konceptet.

- **Stödform:** utvecklingsprojekt, allmännyttigt investeringsprojekt, Leader

Samarbete

Målet är att främja ibrukttagandet av nya metoder och teknologiska, sociala och organisatoriska innovationer för att upprätthålla servicestrukturen på landsbygden. Kvaliteten på och tillgängligheten till service utvecklas med hjälp av nya serviceformer, reformer som kombinerar offentlig och privat verksamhet samt genom att sprida god praxis. Lokal demokrati och lokalt ansvarstagande stärks genom främjande av olika aktörers samarbete och nätverkande.

- **Målgrupp:** företag på landsbygden samt andra parter och aktörer som deltar i projekten
- **Stödform:** samarbetsprojekt, Leader

Exempel på teman som främjas under detta insatsområde

- ◆ Allmännyttiga investeringar för att förbättra boendetrivseln, kulturarvet och samhörigheten får stöd
- ◆ Projekt som utvecklar lokala lösningar för energiförsörjning, vatten- och avloppstjänster och avfallshantering får stöd
- ◆ Service som minskar behovet av resande främjas
- ◆ Lokal demokrati och delaktighet främjas
- ◆ Samhörigheten i byarna och den lokala identiteten stöds
- ◆ Ibruktage av innovationer för att trygga närservicen främjas
- ◆ Nya innovativa samarbetsformer främjas i samarbete mellan den offentliga sektorn, företagen och föreningarna
- ◆ Projekt som främjar produktifiering av byar och föreningarnas kompetens för att idka affärsverksamhet stöds
- ◆ Möjligheterna att bo på landsbygden förbättras för olika åldersgrupper och de ungas delaktighet stärks
- ◆ Projekt som främjar byarnas trygghet får stöd
- ◆ Planer för vård av mångfalden och riktade miljöersättningsåtgärder får stöd
- ◆ Olika aktörers kompetens i att värna om värdefulla objekt förbättras
- ◆ Nya servicekoncept som utgår från kundernas behov utvecklas i form av tjänster som kombinerar matturism med högklassig lokalproducerad mat, natur och kulturhistoria
- ◆ Landsbygdsföretagarnas förmåga att hantera sin arbetsmängd främjas

MMM/Mavi, Martina Motzbäuchel

5. FINANSIERINGSPLAN

Nylands NTM-centrals bedömning av den offentliga finansieringen per prioritering under hela programperioden presenteras i tabell 1. Kommunernas finansiering utgör endast en liten andel av NTM-centralens finansiering på grund av att tyngdpunkten ligger på företagsstöd. Finansieringens fördelning på olika åtgärder presenteras i bilaga 3. Av den totala finansieringen allokeras minst 60 % till direkta företagsstöd.

Tabell 1. Finansieringsplan för företags- och utvecklingsprojekt i Nyland 2014–2020, EU+statlig andel (+kommun i Leader). Leader-finansieringen är endast riktgivande, men är med för att åskådliggöra arbetsfördelningen.

Finansieringsandel	1. Ett framgångsrikt näringsliv	2. En energieffektiv landsbygd och ren miljö	3. En välmående landsbygdsbefolkning	totalt
% (NTM)	60	30	10	100
€ (NTM)	16 020 000	8 010 000	2 670 000	26 700 000
<i>Leader-finansiering %</i>	<i>10</i>	<i>30</i>	<i>60</i>	<i>100</i>
<i>Leader-finansierings €</i>	<i>1 300 000</i>	<i>3 900 000</i>	<i>7 800 000</i>	<i>13 000 000</i>
<i>NTM+Leader €</i>	<i>17 320 000</i>	<i>11 910 000</i>	<i>10 470 000</i>	<i>39 700 000</i>

Det svåra med att verkställa landsbygdsprogrammet i Nyland är det stora antalet aktörer, särskilt företag, i förhållande till de tjänster som kan erbjudas och NTM-centralens resurser. Också regionens tvåspråkighet ökar arbetsmängden. Det uppskattas att tekniskt bistånd används för totalt två miljoner euro. Årligen behövs 4,5 årsverken, som riktas till avlöning av föredragande av beslut om beviljande och utbetalning, en projektsekreterare och en handläggare av efteråtgärder. En del av lönerna för den personal som avlönats med tekniskt bistånd betalas också med verksamhetsmedel för att arbetsuppgifterna ska kunna vara mer flexibla. Tekniskt bistånd används också för programmets informationsverksamhet, utbildningsåtgärder och uppföljning av programmet samt för köptjänster i form av utredningar och utvärderingar.

6. SAMORDNING OCH ARBETSFÖRDELNING

Verksamheten inom landsbygdssektionen vid Landskapets samarbetsgrupp (MYR) har fungerat bra när det gäller styrningen och uppföljningen av verkställandet av Nylands landsbygdsprogram. Strävan är att under programperioden 2014–2020 fortsätta med denna goda praxis. Till gruppen kallas en heltäckande representation för de instanser som är i en nyckelposition när det gäller utvecklandet av landsbygden i regionen och gruppen får huvudansvaret för att följa upp och styra programmets innehåll. Förutom att följa med hur programmet framskrider är sektionens uppgift också att föra fram fältets synpunkter och önskemål till NTM-centralen och bidra till samordningen med de deltagande organisationernas åtgärder.

Inom området för Nylands NTM-central fanns under programperioden 2007–2013 fyra LEADER-Leader-grupper. Nylands NTM-central har administrerat tre av dem; Ykkösakseli ry, Landsbygdens utvecklingsförening SILMU rf och Pomoväst rf. Två av Leader-gruppernas verksamhetsområde har delvis också omfattat områdena för Egentliga Finlands (Ykkösakseli) och Tavastlands (EMO ry) NTM-centraler. De lokala Leader-grupperna bär huvudansvaret för fastställandet av de lokala utvecklingsbehoven, valet av utvecklingsåtgärder samt det praktiska genomförandet av dem. Leader-gruppernas uppgift är att finansiera lokala projekt på det egna området, medan NTM-centralen i huvudsak sköter omfattande helheter, helst sådana som är till nytta för hela Nyland. Via Leader-konceptet finansieras utvecklingsprojekt som gagnar invånarna på landsbygden.

För dina idéer!

Leader-grupperna har från första början varit med i processen med att göra upp regionens landsbygdsprogram, och Leader-gruppernas lokala strategiförslag har beaktats i det regionala programmet. För programperioden 2014–2020 har det upprättats ett samarbetsavtal mellan NTM-centralen och regionens Leader-grupper (bilaga 4). Vid sidan av samarbetsavtalet samordnar Leader-grupperna och NTM-centralen också riktlinjerna för landsbygdsprogrammets finansiering. De fastställs i landsbygdssektionen och följs i hela Nylands region. Riktlinjerna för de Leader-grupper som verkar inom flera NTM-centralers område samordnas också med granncentralerna. Finansieringsriktlinjerna uppdateras årligen.

Åtgärderna i Nylands landsbygdsprogram har samordnats med ELSA- och EHFF-programmen. Samordningen mellan fonderna sker naturligt genom processen för uppgörandet av Nylands landskapsprogram. I Nylandsprogrammet bereds landskapsstrategin, planen och verkställandet gemensamt i en fortgående process i samarbete mellan landskapsförbundet och NTM-centralen. Målet är att finna sådana toppprojekt och projekthelheter i landskapet som kan finansieras gemensamt med olika finansieringsinstrument för att få större genomslagskraft. Det viktigaste i samordningen mellan olika program är ett löpande och öppet informationsutbyte. Av de delprojekt som finansieras förutsätts också inbördes samarbete och aktivt utbyte av erfarenheter.

7. GENOMGRIPANDE TEMAN

Som genomgripande teman för det nationella landsbygdsprogrammet är innovationer, klimatförändringen och miljön också med i det regionala programmet och genomförs särskilt under det regionala insatsområdet 2, "En energieffektiv landsbygd och en ren miljö". De genomgripande temana beaktas i beslutsfattandet, och projekt som främjar dessa teman prioriteras i urvalssituationen. Miljöfrågorna upplevs som viktiga i Nyland och man vill särskilt förbättra Finska vikens tillstånd och energieffektiviteten. Regionala mål är ett koldioxidneutralt Nyland och rena vattendrag och sjöar fram till 2020.

Också andra genomgripande teman främjas inom ramen för Nylands landsbygdsprogram. Ungdomars företagande och delaktighet främjas framförallt genom LEADER-konceptet. De unga prioriteras i regionens samtliga Leader-gruppers lokala strategier. Mera samarbete mellan stad och landsbygd är också en viktig prioritering i programmet och den genomförs exempelvis genom stöd till projekt kring turism och närproducerad mat och genom stöd till företagen i branschen. Strävan är också att främja kvinnors företagande på landsbygdsområdena, och t.ex. i Nyland är den starkt expanderande hästhushållningen en kvinnodominerad bransch, och genom att stöda den kan målet konkret främjas.

MMM/Mavi, Lietso Oy

8. REGIONAL BEREDNING AV PLANEN

Beredningsprocessen för landsbygdsprogrammet inleddes med att det hösten 2012 gjordes en strategi för utvecklandet av landsbygden i Nyland. Som grund för strategin har man använt den rapport som gjorts av yrkeshögskolan Laurea inom ett projekt för utvärdering av nuläget. I rapporten utreds nuläget för landsbygden i Nyland och landsbygdsaktörernas vilja och utvecklingssynpunkter. Utvecklingsteman har också utretts i landsbygdens regionala framtidsworkshop, som arrangerades av Capful, och i workshopen Nylands scenarier 2040.

Under 21.5–3.6.2012 genomfördes en tvåspråkig elektronisk enkät (144 svar). Enkäten riktades till ett stort antal invånare och aktörer på landsbygden i Nyland, såsom fritidsinvånare, företagare, föreningar och representanter för kommunerna. Med hjälp av enkäten utreddes särdragen och nuläget för den nyländska landsbygden och åsikter samlades in om hur och på vilka grunder utvecklingsresurserna för landsbygden borde fördelas i framtiden.

Utifrån framtidsworkshopen och de elektroniska enkäterna valdes sex teman och i juni–augusti 2012 samlades det in expertutlåtanden om dessa. En del av utlåtandena samlades in på temaworkshopar, expertmöten och en del genom telefonintervjuer. I projektet för utvärdering av nuläget i utvecklingen av landsbygden i Nyland hördes också kommunerna i Nyland samt nyföretagscentralerna och utvecklingsföretagen genom telefonintervjuer. Vid denna intervjurunda hördes en representant (kommundirektören eller näringsdirektören) för alla kommuner i Nyland utom Vanda samt representanter för nyföretagscentralerna och utvecklingsföretagen.

I september 2012 ordnade NTM-centralen ett jordbruksorienterat klimatforum, till vilket inbjöds representanter för centralens olika ansvarsområden men också sakkunniga inom branschen och representanter för intressegrupperna. Under forumet diskuterades klimatförändringens inverkan, anpassningsmöjligheterna och metoder att dämpa klimatförändringen utgående från gårdarnas perspektiv.

Strategin, som utarbetats i ett brett samarbete, har använts som grund när denna verkställighetsplan gjordes. Målen och åtgärderna har preciserats och topprojekten har lyfts fram under landsbygdssektionens möten, beredningsprocessen för Nylandsprogrammet och i möten med aktörer. Programutkastet har varit på en omfattande remiss och strävan har varit att beakta kommentarerna i det slutliga programmet. En lista över de instanser som medverkat i programberedningen finns i bilaga 5.

MMM/Mavi, Yrjö Tuunanen

9. PROGRAMMETS REGIONALA VERKSTÄLLIGHET

Det regionala programmets målsättning följs regelbundet upp vid landsbygdssektionens möten och dessutom görs mellan- och efterutvärderingar av verkställigheten av programmet. På basis av mellanutvärderingen kan landsbygdssektionen vid behov ändra inriktningen av åtgärderna så att programmålen kan uppnås så väl som möjligt. Landsbygdssektionen fastställer också programmets finansieringsriktlinjer, som har beretts i samarbete med de andra finansiärerna. Finansieringsriktlinjerna uppdateras årligen.

MMM/Mavi, Yrjö Tuunanen

Under hela programperioden informeras öppet och regelbundet om frågor som gäller verkställigheten av programmet. Programdokumentet och de finansieringsriktlinjer som godkänts i landsbygdssektionen publiceras på NTM-centralens webbsidor. Målet är att finansiera ett informationsprojekt för att sköta informationen om programmet inom regionen eller att utnyttja tekniskt bistånd för att sprida informationen. Informationen om genomförandet av de lokala programmen sköts också genom de lokala Leader-grupperna.

Leader-gruppernas personal, aktörerna i projekten och landsbygdsnäringsmyndigheterna i kommunernas samarbetsområden får vid behov utbildning. Leader-gruppernas samarbete och informationsutbyte upprätthålls genom regelbundna möten. Dessutom deltar man tidvis i Leader-gruppernas styrelsemöten. Målet för verkställigheten är att allokera finansieringen så att programmålen uppfylls så väl som möjligt, kunderna är nöjda och handläggningstiderna korta.

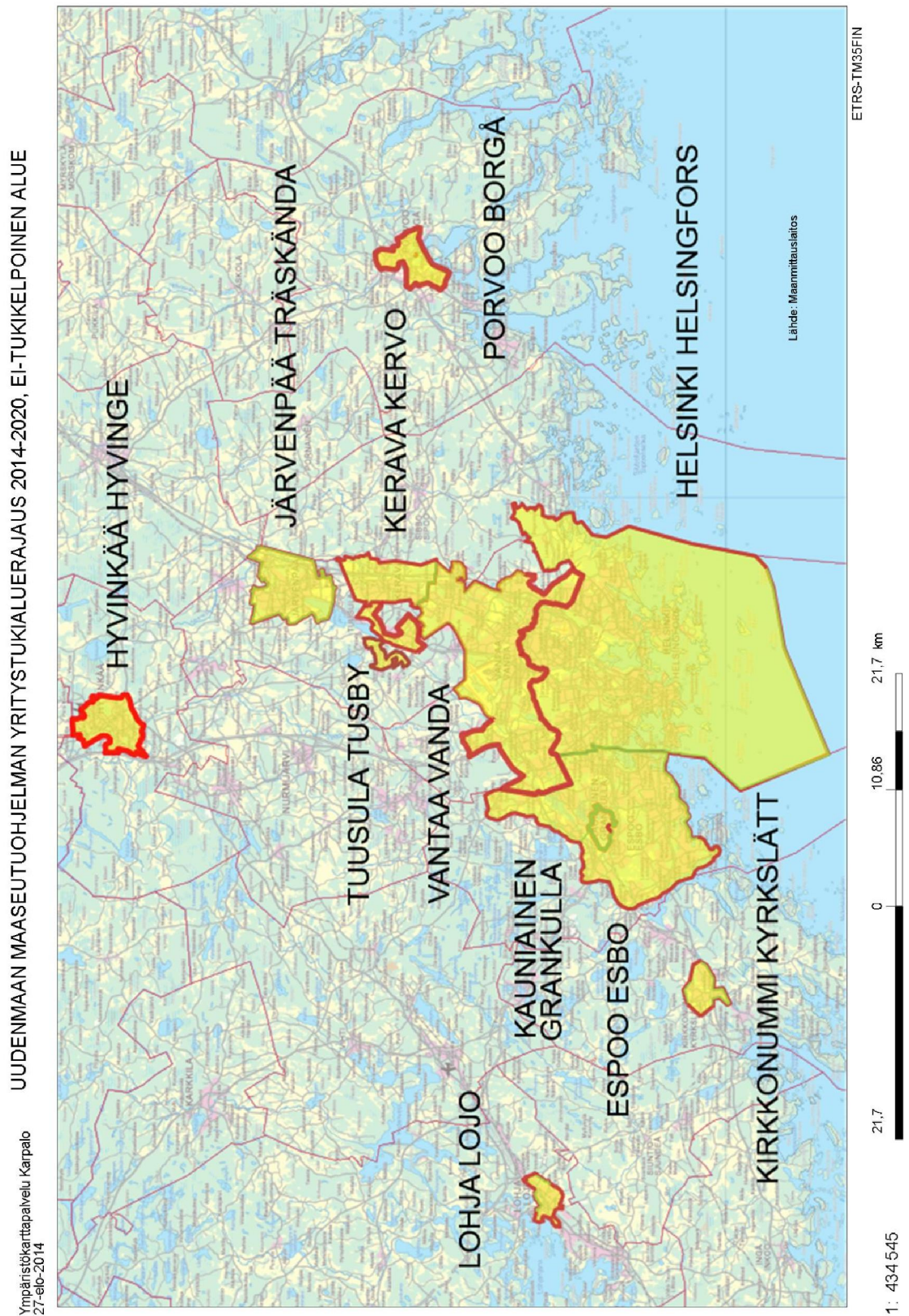

BILAGOR

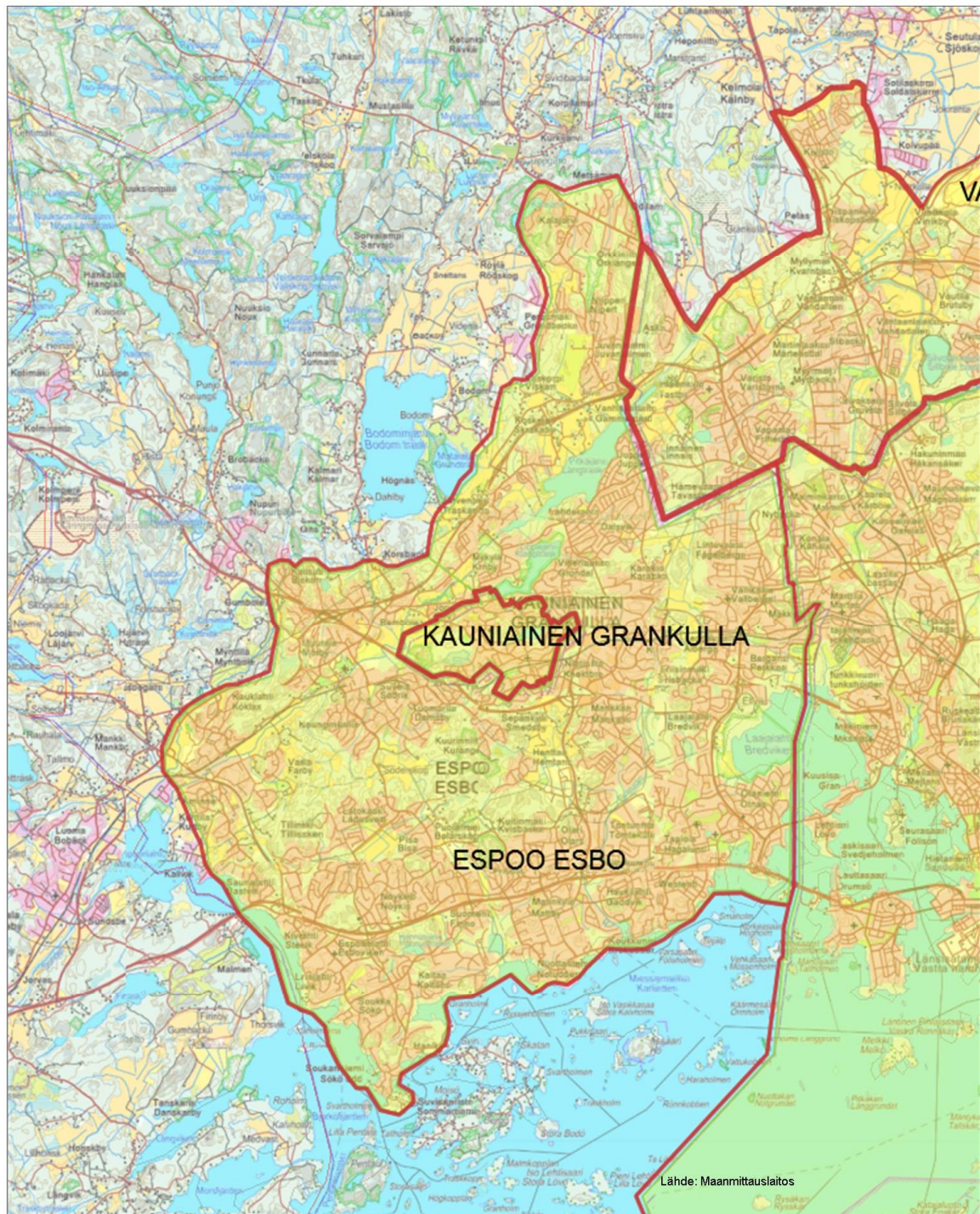
Bilaga 1. Urvalskriterier

.....

Bilaga 2. Kommunvisa områdesavgränsningar för företagsstöd

1: 115 648

5,8 0 2,89 5,8 km

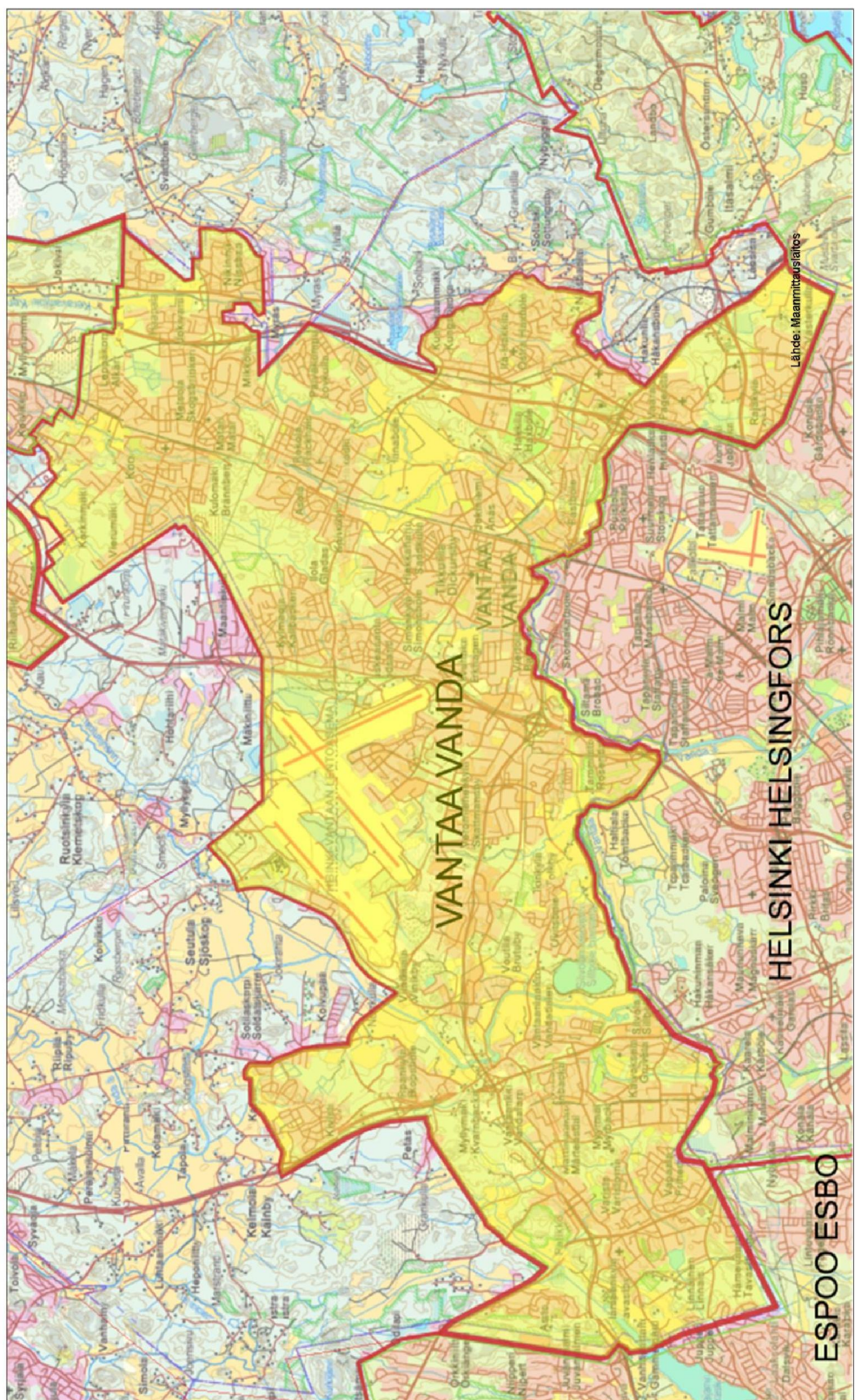
ETRS-TM35FIN

UUDENMAAN YRITYSTUKIALUEAJAUS 2014-2020, VANTAA (EMO RY)

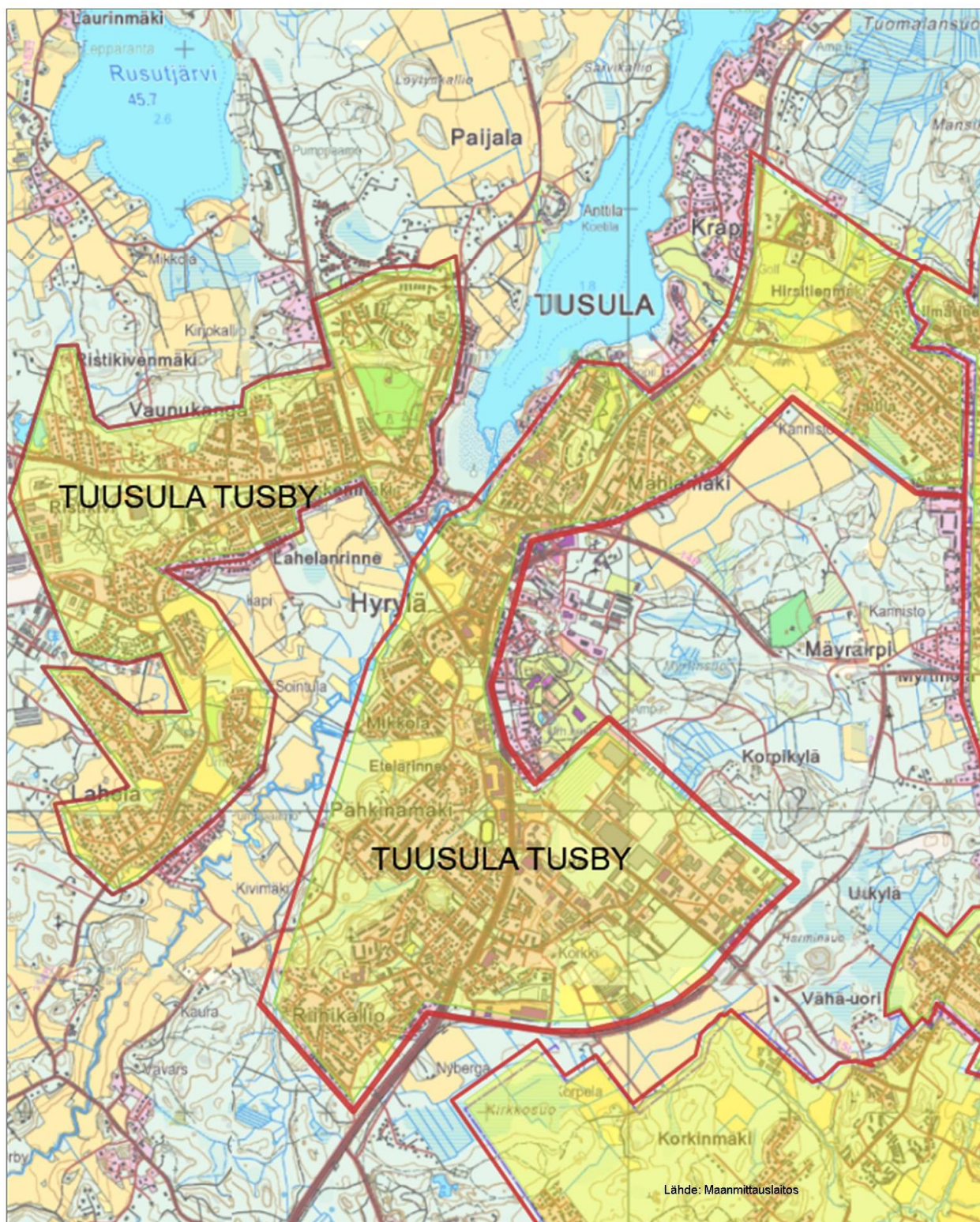
Ympäristökarttapalvelu Karpalo
20-eto-2014

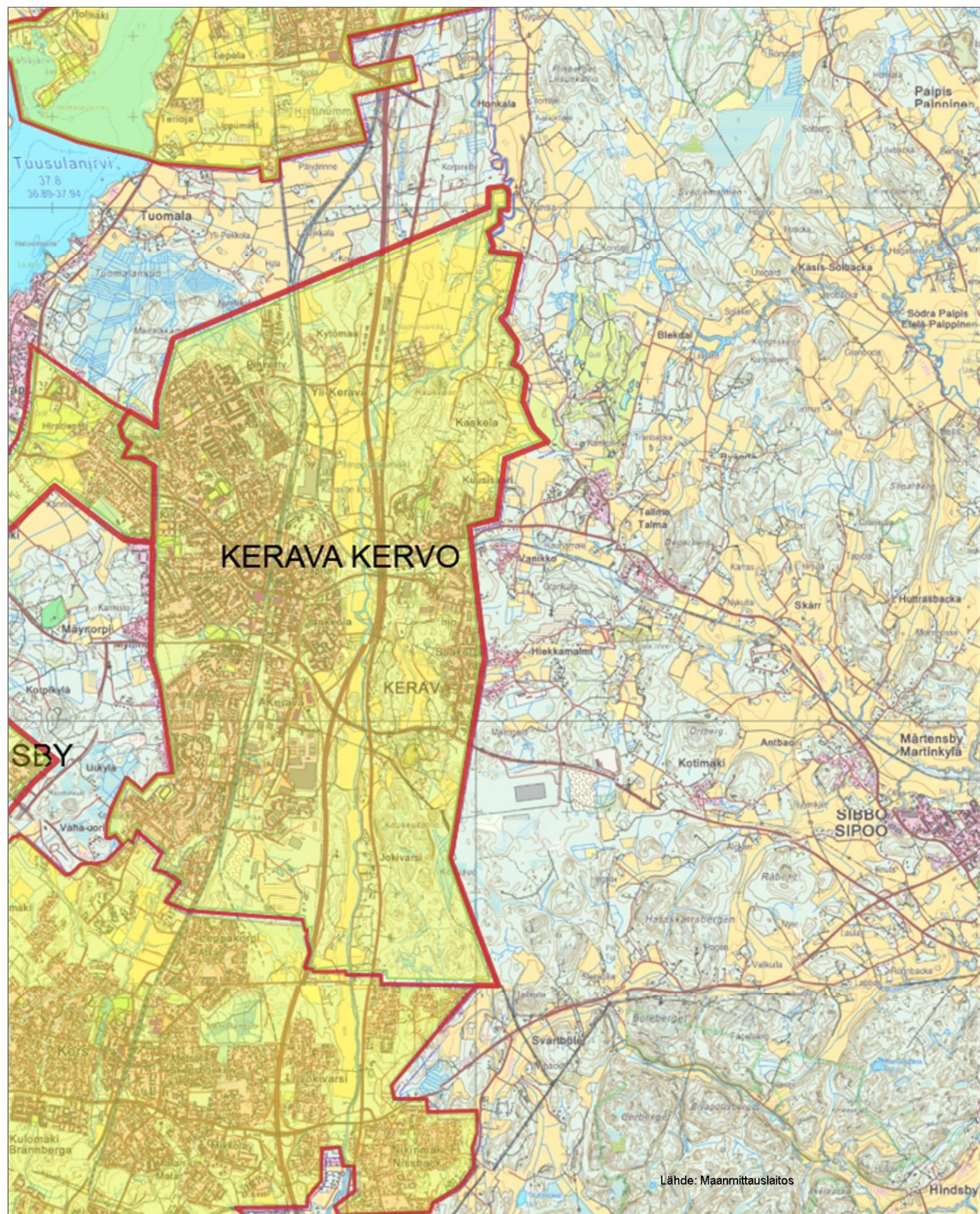
ETRS-TM35FIN

1: 95 899
4.8 2.40 4.8 km

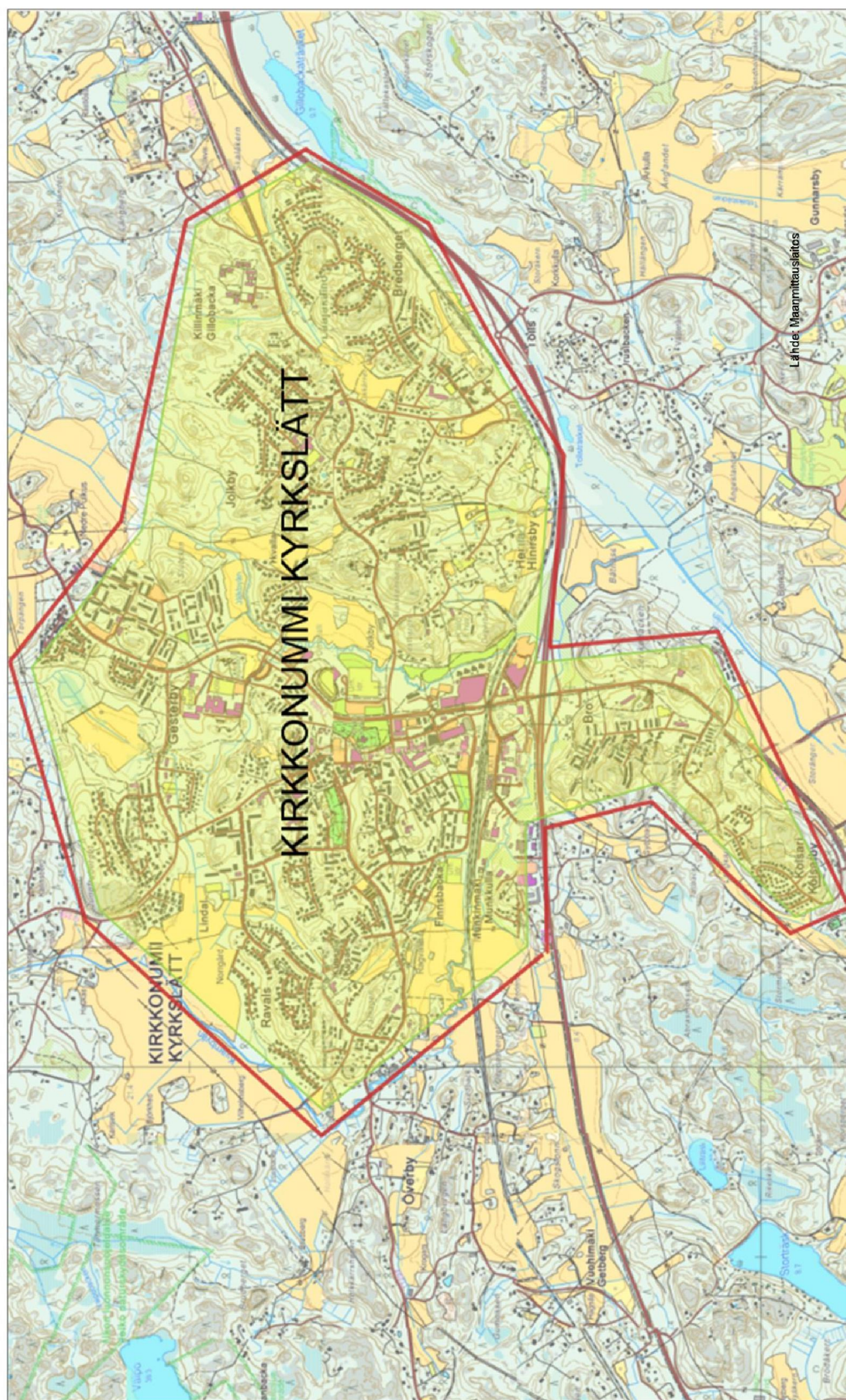

ETRS-TM35FIN

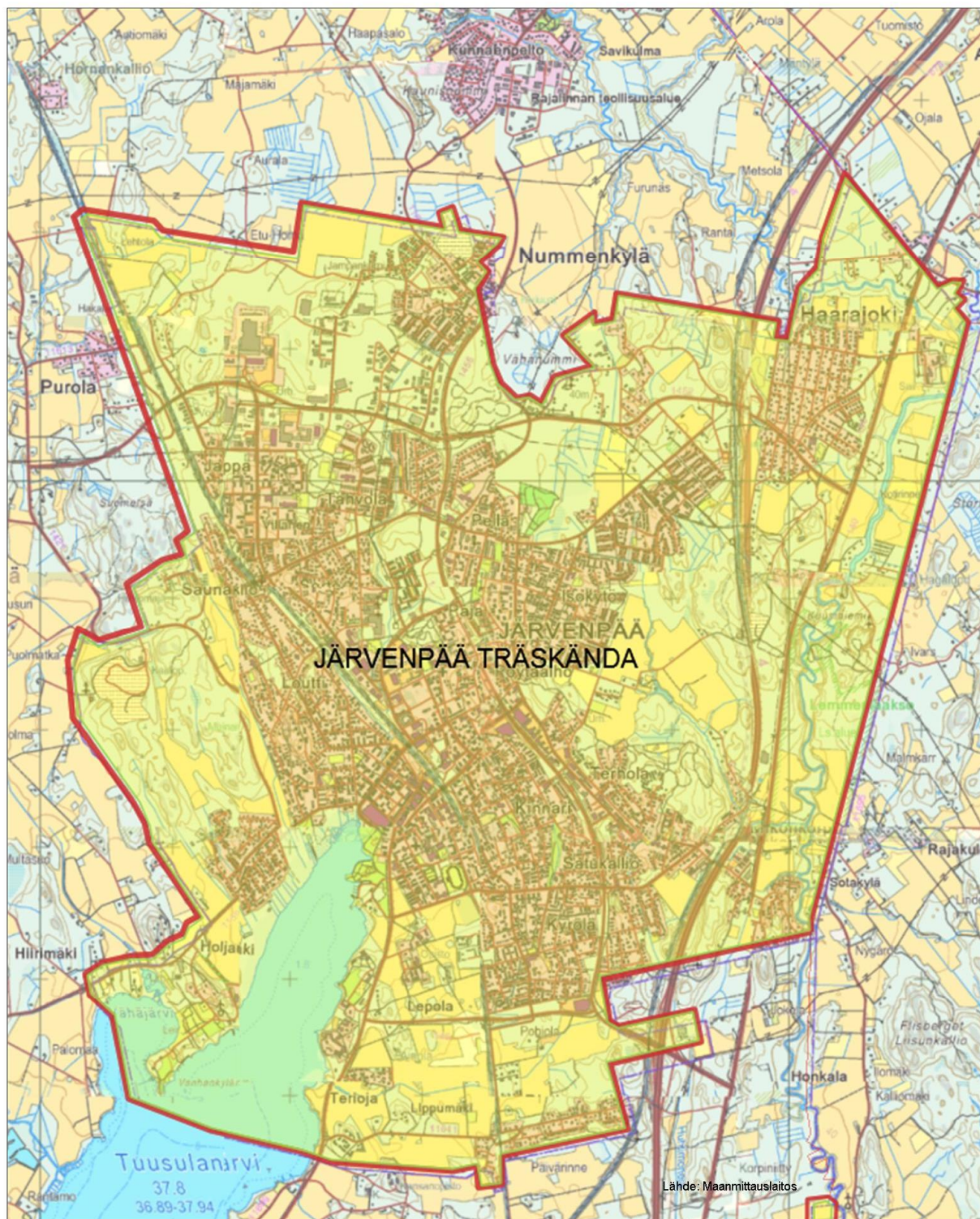

1: 39 951

2,0 0 1,00 2,0 km

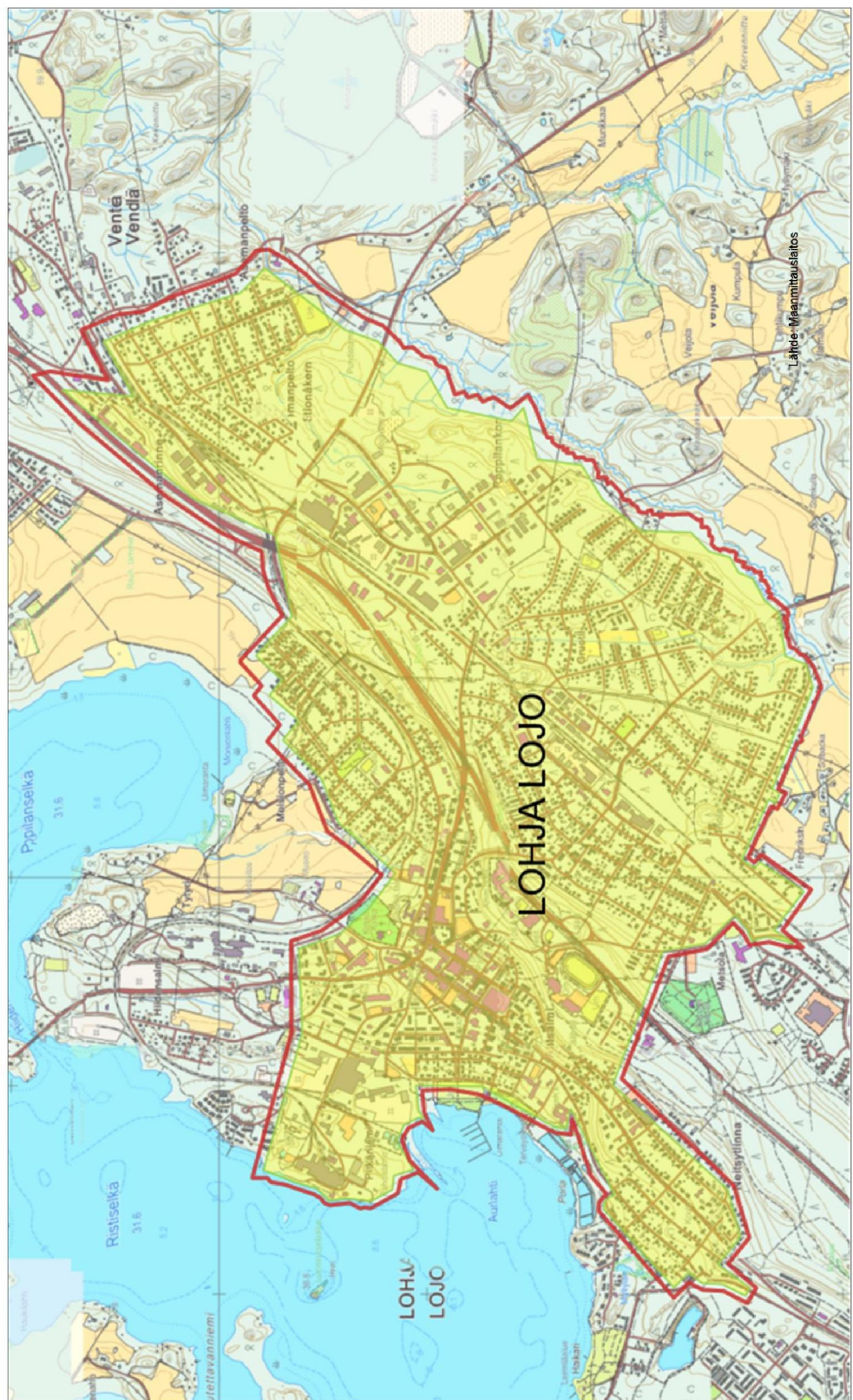
ETRS-TM35FIN

UUDENMAAN YRITYSTUKIALUEAJAUS 2014-2020, LOHJA (YKKÖSAKSELI RY)

Ympäristökarttapalvelu Karpalo
20-eio-2014

ETRS-TM35FIN

1.2 0.60 0 1.2 km

1: 23 975

Bilaga 3. Samarbetsavtal mellan NTM-centralen och regionens Leader-grupper

Samarbetsavtal mellan NTM-centralen i Nyland och de Leader-grupper som är verksamma i Nyland för finansieringsperioden 2014–2020

NTM-centralen i Nyland och de Leader-grupper som är verksamma i Nyland har avtalat om arbetsfördelningen för verkställigheten av landsbygdsprogrammet under finansieringsperioden 2014–2020. För att arbetet med att utveckla landsbygden i regionen trots begränsade resurser ska kunna hålla hög kvalitet och ge goda resultat krävs att man är systematisk och har en noga sammanjämkad strategi och verksamhet så att det varken uppstår överlappningar eller förlorare. Samarbetsavtalet har beretts i samarbete och det har behandlats i landsbygdssektionen vid landskapets samarbetsgrupp. Vid behov kompletteras samarbetsavtalet under programperioden.

NTM-centralen och LEADER-grupperna har i samarbete berett strategierna för utvecklingen av landsbygden i Nyland. NTM-centralen i Nyland har svarat för beredningen av den regionala strategin och LEADER-grupperna för beredningen av de lokala strategierna. En regionanalys för hela landskapet ligger till grund för utvecklingsarbetet.

Riktlinjer

Det landsbygdsområde där åtgärder enligt landsbygdsprogrammet verkställs har definierats i det regionala utvecklingsprogrammet för landsbygden. I fråga om företagsstöden har man avtalat om separata områdesgränser och finansieringsriktlinjer som både NTM-centralen och LEADER-grupperna har förbundit sig att följa vid beviljandet av företagsstöd i Nyland. Riktlinjerna gäller vissa branscher och åtgärder där det t.ex. råder hård konkurrens. Parterna ska också iakttä stor försiktighet med att bevilja investerings- och nyetableringsstöd till företag som är verksamma på den lokala marknaden. Leader-grupperna och NTM-centralen har dessutom utarbetat egna urvalskriterier för utvärdering av projekt och företagsstöd. Urvalskriterierna har sammanjämkats för att säkerställa att kunderna behandlas jämnt. Finansieringsriktlinjerna och urvalskriterierna fastställs i landskapets samarbetsgrupps landsbygdssektion och justeras och uppdateras årligen vid behov.

Utvecklingsprojekt

LEADER-grupperna inriktar sin verksamhet till tredje sektorn, småföretag och andra lokala aktörer på gräsrotsnivå. LEADER-grupperna beviljar projektstöd för lokala utvecklings- och investeringsprojekt. Dessutom svarar LEADER-grupperna särskilt för de lokala projekt för bättre byar, boendetrivsel och livskvalitet, vilka presenteras i programmet.

Vid valet av utvecklingsprojekt prioriterar NTM-centralen mera omfattande utvecklingsprojekthelheter på landskapsnivå, som genomförs i samarbete mellan flera olika parter. NTM-centralen finansierar endast i undantagsfall lokala utvecklingsprojekt, såsom allmännyttiga investeringar, ifall de är särskilt viktiga med tanke på landsbygdens utveckling. Alla projekt som får offentligt stöd till ett belopp som sammanlagt överskrider 180 000 euro behandlas och avgörs av NTM-centralen.

Företagsstöd

LEADER-grupperna finansierar små och nystartade företag inom sitt eget verksamhetsområde och från NTM-centralen söks i regel stöd till större belopp för företagsprojekt. Det är skäl att styra särskilt större projekt som omfattar byggande att behandlas av NTM-centralens byggnadsexpert.

Samarbete och information

Avsikten är att samarbetet mellan NTM-centralen och Leader-grupperna i Nyland ska vara så öppet och diskuterande som möjligt. Samarbetet upprätthålls genom regelbundna möten och vid behov genom möten Leader-gruppsvis. Att kunderna får högklassig rådgivning i alla projektskeden är av största vikt. Såväl NTM-centralen som Leader-grupperna följer en enhetlig praxis på området. Framförallt i början av finansieringsperioden satsar man på att införa en enhetlig ansökningsberedning så att man tillsammans behandlar ansökningar som ger rum för tolkningar eller är komplicerade.

En gemensam informationsplan görs för den allmänna informationen om landsbygdsprogrammet och informationsåtgärder görs i samarbete. Avsikten är att dela eventuella informationsresurser och använda dem så effektivt som möjligt, t.ex. genom att ordna gemensamma informationsmöten och utarbeta gemensamt informationsmaterial. Aktörerna informerar också självständigt på lokal nivå på sina områden.

Södra Finlands Landsbygd kan EMO rf

Landsbygdens utvecklingsförening SILMU rf

Pomoväst rf

Ykkösakseli ry

NTM-centralen i Nyland

Bilaga 4. Nylands NTM-centrals finansieringsplan enligt åtgärd

Åtgärd	Stödform	%-andel av projekt- och företagsstödens offentliga finansiering (tot. 26,66 M €, exkl. jordbruk *)	Finansieringsandel € EU + staten (inkl. stöd till jordbruket)	Privat finansieringsandel	Total-finansiering
Utbildning och informationsförmedling		17			
	Utvecklingsprojekt	17	4 532 200	240 000	4 770 000
		10			
Investeringar i fysiska tillgångar	Gårdsbruksinvesteringar		20 000 000	45 000 000	65 000 000
	Förädling av jordbruksprodukter och livsmedel	10	2 666 000	10 650 000	13 000 000
	Icke-produktiva investeringar		400 000	0	400 000
Jordbruks- och affärsutveckling		51			
	Startstöd till unga jordbrukare		15 000 000	45 000 000	60 000 000
	Nyetableringsstöd till företag (inkl. innovationsstöd)	6	1 599 600	0	1 600 000
	Investeringsstöd till företag	45	11 997 000	48 000 000	60 000 000
Utveckling av landsbygdens service och av byarna		6			
	Allmännyttiga investeringar	4	1 066 400	1 066 000	2 000 000
	Utvecklingsprojekt	2	533 200	28 000	550 000
Samarbete		16			
	Utvecklingsprojekt	14	3 732 400	196 000	3 900 000
	Allmännyttiga investeringar	2	533 200	533 000	1 000 000
Sammanlagt		100 %	62 060 000 €	150 713 000 €	212 220 000 €

Bilaga 5. Instanser som deltagit i beredningen av den regionala planen

Medlemmar i landsbygdssektionen för landskapet Nyland

<i>Ordinarie medlem</i>	<i>ersättare</i>	
Jussi Ylitalo, ordf.		NTM-centralen i Nyland
Juha Mäkinen, sekr.		NTM-centralen i Nyland
Irmeli Ahtela	Johan Sundberg	NTM-centralen i Nyland (miljö)
Bjarne Westerlund	Johanna Wasström	Nylands svenska producentförbund
Jaakko Holsti	Martti Mäkelä	MTK-Uusimaa
Petri Graeffe	Kati Liikanen	Nylands Företagare
Karen Wik-Portin	Annikka Selander	Finlands skogscentral
Ulla-Mari Karhu	Ilmi Tikkanen	Nylands förbund
Mikko Ylinen		Finlands skogscentral
Ari Toivonen	Auli Teppinen	ProAgria Etelä-Suomi
Henrik Lassas		Nylands Svenska Lantbrukssällskap

Andra sakkunniga som deltagit i beredningen:

Jukka Korhonen	Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK)
Gunilla Wasström	Pomoväst rf
Maarit Teuri	Ykkösakseli ry
Esko Pietari	EMO rf
Gina Forsström	SILMU rf
Taina Lommi	NTM-centralen i Nyland, finansieringsgruppen
Esme Manns	NTM-centralen i Nyland
Maria Konsin-Palva	NTM-centralen i Nyland
Jarmo Kitula	NTM-centralen i Nyland

Av följande instanser fick vi utlåtanden som har beaktats i programberedningen (utlåtanden begärdes i omfattande utsträckning, begäran skickades till mer än 200 e-postadresser):

MTK-Uusimaa
Nylands svenska producentförbund
Työteho-seura
Makery
Finlands viltcentral
Finlands Hippos
Helsingfors universitet
Yrkeshögskolan Laurea
Novia
Nylands närmatsnätverk
Vessönet
Finlands skogscentral
Täckdikningsföreningen